Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Науково-дослідний інститут
українознавства
01135, м. Київ, вул. Ісаакяна, 18;
тел. 236-01-28; e-mail: ndiu@knu.ua

ПОГОДЖУЮ
Директор
Науково-дослідного інституту
українознавства Київського
національного університету імені
Тараса Шевченка

_____ Роман ДОДОНОВ
(підпис)
« » серпня 2024 р.

ПРОМІЖНИЙ ЗВІТ
за результатами виконання ІІ етапу (перше півріччя 2024 р.)
(науково-технічної) роботи
(звіт про проміжні результати проекту)

«Українознавство в системі національно-патріотичного виховання учнівської молоді в процесі збереження та відтворення ідентичності української нації в Україні та за кордоном»

Науковий керівник
(головний дослідник) проекту _____ Олена ГАЗІЗОВА
(підпис)

Рік завершення 2024, номер етапу – ІІ

Основна частина

1. Номер державної реєстрації проекту: 0123U100534
2. Номер договору, за яким надається фінансування (за наявності): –
3. Найменування організації-виконавця проєкту/грантоотримувача: Науково-дослідний інститут українознавства
4. Прізвище та ім'я наукового керівника (головного дослідника, principal investigator (PI)) проекту: Газізова Олена
5. Місце основної роботи наукового керівника: Науково-дослідний інститут українознавства
6. Терміни та тривалість виконання проекту:
   Тривалість проекту 24 місяці
   Початок 01.01.2023
   Закінчення 31.12.2024
   Тривалість звітного етапу 6 місяців
   Початок 01.01.2024
   Закінчення 30.06.2024
7. Обсяги фінансування проекту:
   Загальний обсяг фінансування:
   за запитом (заявкою) _____ тис. грн.
   фактичний _____тис.грн
   Обсяг фінансування звітного етапу:
   за запитом (заявкою) _____ тис.грн
   фактичний _____ тис.грн
8. Перелік виконавців з оплатою праці (ПІБ, посада за основним місцем роботи, посада за проектом (або договір ЦПХ), окремо зазначаються молоді вчені, студенти, аспіранти (за наявності)) **(Додаток 1 до звіту).**
9. Стислий зміст проекту в цілому (актуальність, мета, основні завдання, ідеї, гіпотези тощо) (до 20 рядків):

З огляду на виклики, які стоять перед суспільством і державою в умовах війни, посилення національно-патріотичного виховання є однією з необхідних передумов як національної безпеки держави, так і досягнення внутрішньої єдності та стабільності суспільства. Важливим є пошук механізмів долання конфлікту ідентичностей та творення єдиної соціокультурної платформи національного розвитку в Україні, розроблення українознавчої концептології осмислення та інтерпретації ідентичності українства у зв'язку з ризиками для всієї української спільноти: воєнними діями і злочинами на території України, гуманітарною кризою, інформаційною війною, активними міграційними процесами. Українознавчий підхід у національно-патріотичному вихованні має відігравати стрижневу і ключову роль, адже саме він може сформувати українську сутність громадян й, передовсім, підростаючого покоління. Проєкт передбачає розроблення науково-практичних моделей наповнення освітнього процесу українознавчим контентом згідно з викликами сьогодення, який активізуватиме формування свідомого і мотивованого українського патріотизму. Одним із практичних виявів результатів дослідження є оновлення змістових напрямків українознавчого контенту в шкільних дисциплінах, розробка методичних матеріалів курсу «Українознавство» для закладів освіти в Україні та за кордоном.

Мета проєкту: розвиток українознавчих студій як складової національно-патріотичного виховання української молоді щодо збереження та відтворення ідентичності української нації в Україні та за кордоном в умовах російсько-української війни.

10. Основні результати виконання попереднього (за наявності) етапу (до 20 рядків):

Визначено, що формування освітнього середовища як креативного простору для утвердження української національної ідентичності в умовах сучасних загроз неможливе без теоретичного узагальнення українознавчої специфіки. Для цього необхідно унаочнити комплексне дослідження системи ідентитетів українства із застосуванням міждисциплінарного підходу до вивчення проблеми. Виконавцем доповнено гіпотезу про те, що зі значними міграціями населення за кордон у зв'язку з повномасштабним вторгненням рф, популяризація українознавства як науки і навчальної дисципліни за кордоном є вкрай актуальною задля збереження етнокультурних традицій і підняття рівня патріотизму.

Доведено важливість українських культурних та мистецьких практик як вагомого чинника консолідації українства в умовах російської агресії задля утвердження української ідентичності. Велику функцію мають становити усі форми культури та мистецтва, насамперед його новітні форми, які відображають реакцію українських митців на ескалацію війни. Для суспільства саме культура дає відчуття душі народу, приналежності до своєї країни та єдності.

Доведено, що соціальна реклама є засобом впливу на суспільство та формування певних цінностей та поглядів. Більшість рекламних повідомлень використовують національну символіку, патріотичні гасла, щоб привернути увагу людей до важливості національної єдності та взаємодопомоги під час війни. Важливою стає комунікація, яка спрямована на залучення громадськості до допомоги та підтримки української армії, популяризації української культури, історії, мови, що суттєво ослаблює ворога.

З'ясовано, що нищення української культури під час широкомасштабної війни – це не випадковість. Прагнення захистити свою державу стало об'єднуючим фактором українського суспільства, яке розповідаючи про унікальні якості української ідентичності через культурні практики об'єднує весь світ навколо України, не залишаючи жодного шансу агресору уникнути відповідальності.

11. Номер та назва звітного етапу (за наявності): ІІ етап (перше півріччя)

12. Опис процесу реалізації (хід виконання, які дослідження проводились, які методики використовувались тощо) проекту за звітним етапом (до 50 рядків)

У процесі дослідження зосереджена увага на визначенні ролі українознавчого контенту національно-патріотичного виховання молоді в Україні та за кордоном. Дослідження спрямоване на вироблення сучасних теоретико-методологічних підходів до викладання українознавства, що сприятиме культурозбереженню та формуванню національної ідентичності сучасної молоді. Важливим результатом дослідження є розробка українознавчого контенту національно-патріотичного виховання, видання науково-методичних матеріалів для вчителів та учнів з метою формування комплексного уявлення про вагомі риси української спільноти та її історії, теоретичних підсумків змісту українознавчих студій як складової національно-патріотичного виховання.

Процес дослідження передбачав використання ціннісно-смислового, духовно орієнтованого, культурологічного, цивілізаційного підходів у процесі формування української спільноти. Феноменологічний і системний забезпечили осмислення сутності, структури й типології українознавчих досліджень. Вагомими культурозберігальними підходами виступають антропологічний та компетентнісний, що забезпечують вироблення соціально-особистісних, світоглядних, комунікативних і національно-громадянських якостей. В умовах сучасного інформаційного простору важливим було використання українознавчого теоретико-методологічного підходу гуманітарної науки, що виходить із структурування освітньої діяльності на основі національних цінностей.

У роботі застосовувався системний, структурно-функціональний підхід, який сприятиме осмисленню структурних компонентів ідентичності українства та її ролі для нації; комплексний аналіз, міждисциплінарний метод, що дає змогу простежити

закономірності та встановити взаємопов'язані компоненти у формуванні ціннісно-смислових пріоритетів української ідентичності.

У дослідженні акцентується увага на тому, що одним із головних завдань освітньої політики має стати формування в учнів та молоді національних суспільно-державних цінностей як ідейного підґрунтя української ідентичності. За концептуальну основу до такого підходу варто взяти українознавство як систему наукового знання про Україну, українців, українськість. Відновлення історичної й культурної пам'яті спонукає вироблення нових підходів і методів подачі (ширення) обґрунтованої інформації про Україну й українців в освітньому процесі, що, відповідно, піднімає рівень національно-патріотичного виховання молодого покоління. Особливу увагу звернено на важливість забезпечення функціонування українських шкіл за кордоном як чинника українського культуротворення, збереження української ідентичності та зв'язку з Україною.

Важливим аспектом дослідження є підготовка науково-методичних матеріалів для вчителів та учнів з метою формування комплексного уявлення про вагомі риси української спільноти та її історії, теоретичних підсумків змісту українознавчих студій як складової національно-патріотичного виховання.

Другий етап виконання НДР спрямований на підготовку узагальнень щодо дослідження позитивних практик впровадження українознавства в систему національно-патріотичного виховання в закладах освіти, вироблення сучасних теоретико-методологічних підходів до викладання українознавства, що сприятиме культурозбереженню та формуванню національної ідентичності сучасної молоді; розробку українознавчого контенту національно-патріотичного виховання, видання науково-методичних матеріалів для вчителів.

13. Результати виконання звітного етапу відповідно до технічного завдання/календарного плану:

13.1 Заплановані завдання звітного етапу проекту *(перерахуйте завдання звітного етапу, окреслені у запиті (технічному завданні/календарному плані) проекту)* (до 20 рядків):

1. Розкрити потенціал українознавства як засобу формування свідомого і мотивованого українського патріотизму.
2. Розробити науково-практичні моделі наповнення освітнього процесу українознавчим контентом згідно з викликами сьогодення.
3. Провести моніторинг українознавчого наповнення системи освіти та методологічних підходів до викладання українознавчих дисциплін в Україні та за кордоном;
4. Розробити науково-освітній комплект українознавчого спрямування в контексті реалізації Концепції національно-патріотичного виховання.
5. Розробити рекомендації для проведення семінарів для вчителів з проблем впровадження українознавчих студій в процес національно-патріотичного виховання.
6. Розробити рекомендації для необхідних реформ в сфері освіти з питань національно-патріотичного виховання учнівської молоді.
7. Провести Міжнародні конкурси з українознавства для учнів та вчителів.
8. Розробити навчально-методичний посібник: «Українознавчі пріоритети національно-патріотичного виховання», спрямований на формування системи сучасних українознавчих підходів щодо інтеграції знань про Україну з метою формування свідомого і мотивованого українського патріотизму.
9. Розробити навчальні матеріали курсу «Українознавство» для 5-11 класів ЗЗСО.
10 Підготувати монографію: «Українознавство в практиках освітніх закладів України та діаспори».

13.2 Отримані результати звітного етапу проекту *(опишіть отримані результати*

виконавцями протягом звітного періоду, посилаючись на заплановані та досягнуті цілі, задачі та індикатори виконання, згадані в технічному завданні/календарному плані дослідження. Включіть посилання на публікації у наукових виданнях, інші показники з п. 18, що є підтвердженням досягнення результатів виконання етапу, якщо такі показники передбачені) (до 70 рядків):

У дослідженні акцентується увага на тому, що в умовах повномасштабної війни РФ проти України система національно-патріотичного виховання потребує перегляду, удосконалення та посилення. Серед ключових заходів: удосконалення нормативно-правової бази патріотичного виховання; діяльність у сфері національно-патріотичного виховання органів місцевої влади та місцевого самоврядування; створення міжшкільних ресурсних центрів. удосконалення нормативно-правової бази щодо національно-патріотичного виховання (зокрема, розроблення проєкту закону «Про національно-патріотичне виховання»); створення соціально-педагогічних умов для реалізації національно-патріотичного виховання; зміни змісту й форми національно-патріотичного виховання; організація інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання; розвиток військово-патріотичного виховання.

Розкрито українознавчу складову в національно-патріотичному вихованні дітей та молоді в Україні шляхом звернення уваги на те, що в освітньому процесі українських закладів освіти педагоги здавна застосовували кращі способи і прийоми розвитку національних особливостей способу мислення у дітей і молоді, надбані народною дидактикою, в якій поряд із загальнолюдськими цінностями навчання яскраво проявляються й національні цінності, що історично утворюються і розвиваються в тісному зв'язку з самобутнім розвитком української культури, психолого-педагогічної думки й духовності.

У дослідженні актуалізується увага на сучасних методологічних підходах до викладання курсу «Українознавство» в закладах освіти України та за кордоном, а також залучення молоді до науково-пошукових українознавчих досліджень як важливого чинника реалізації компетентнісного підходу в умовах реалізації концепції Нової української школи. Досліджено проблематику й структуру сучасних українознавчих практик в системі національно-патріотичного виховання учнівської молоді в освітньому просторі України. Особливу увагу зосереджено на аналізі досліджень учасників XVI Міжнародного конкурсу з українознавства для учнів 8–11 класів закладів загальної середньої освіти, у яких відобразилася комплексність українознавчих студій. Доведено, що враховуючи виклики сьогодення, важливими є українознавчі практики героїзації в закладах освіти України з метою формування національної ідентичності та підвищення рівня патріотизму молодого покоління. Досліджено культурно-історичний аспект національного самоствердження українців у боротьбі за Україну в умовах Другої світової війни та в умовах повномаштабного вторгнення рф в Україну.

Одним із консолідуючих факторів громадянського суспільства є національна культура, а збереження й примноження української культури допомагає згуртуванню громадян і є консолідуючим чинником у суспільстві, особливо в сучасних умовах боротьби українців проти країни-агресора та сприяє формуванню національно-культурного простору в умовах війни. З'ясовано, що етнокультурна самобутність знаходить своє відображення у різних формах і практиках як прагнення українців ширити й утверджувати українську культури в світовому культурному просторі.

В результаті проведених досліджень:

- проаналізовано національні пріоритети ціннісного наповнення сучасних освітніх практик в умовах викликів та загроз;

– з'ясовано українознавчі засади національно-патріотичного виховання учнівської молоді в умовах нинішньої російської агресії проти України (в Україні та європейських країнах);

– проаналізовано процес становлення й розвитку національно-патріотичного виховання в Україні та його роль у консолідації українського суспільства в період повномасштабної російсько-української війни;

– з'ясовано українознавчі засади національно-патріотичного виховання учнівської молоді в умовах нинішньої російської агресії проти України (в Україні та європейських країнах);

– розглянуто волонтерський рух як один із важливих факторів єдності українців, формування у молоді національно-патріотичних почуттів;

- виявлено феномен героїзму в умовах сучасної російської агресії, що є одночасно умовою і засобом формування новітньої української національної ідентичності;
- з'ясовано форми збереження та популяризації інформації про подвиги героїв війни, проявлені під час захисту суверенітету України.

13.3 Відхилення від календарного плану дослідження (за наявності) *(вкажіть та детально обґрунтуйте можливі відхилення від технічного завдання/календарного* плану дослідження та їх потенційний вшив на подальше виконання проекту (до 30 рядків) –

14. Наукова цінність і актуальність отриманих результатів (науково-технічної продукції), їх порівняння з українськими та/або кращими закордонними аналогами (до 30 рядків):

Вагомість українознавчої проблематики, її увиразнення у патріотичному вихованні постає на усіх етапах боротьби за державність. Про це свідчать численні дослідження розвитку українознавчої науки з початку ХХ ст., зокрема С.Русової, Я. Чепіги та продовження в діаспорі Г. Ващенком, Є.Федоренком, О. Ольжичем, їх практичний вимір і дієвість можна відмітити у період національно-визвольних змагань. Сучасне українознавство, теоретично опрацьоване в працях П. Кононенка, Т. Кононенка, А. Пономаренко, Я. Калакури, Л. Токаря, В. Крисаченка, А. Ціпка, П. Гай-Нижника, С. Наливайка, В. Сніжка, В. Піскун, І. Грабовської, та ін., методичні аспекти українознавства як навчальної дисципліни розглядаються в працях А. Богуш, Л. Касян, Т. Усатенко, Т. Присяжної, С. Бойко, Л. Мартинець та ін.

У процесі цього дослідження був визначений концептуальний базис ціннісних домінант українських державних та культурних ідентитетів в умовах соціальних зрушень, воєнних дій та ціннісної кризи та виявлення загроз національної безпеки в гуманітарній площині, зокрема в освітньому середовищі. В цьому аспекті особливої уваги набуває сучасний українознавчий дискурс, спрямований на вироблення національних ідентитетів сучасного українського суспільства в умовах російсько-української війни.

15. Практична цінність результатів для потреб оборони, безпеки, економіки та/або суспільства України (у разі наявності) (до 30 рядків):

Проєкт спрямований на виконання Стратегії національно-патріотичного виховання, затверджена Указом Президента України від 18 травня 2019 р. № 286/2019, Закону України від 16 січня 2020 р. № 463-IX «Про повну загальну середню освіту», Концепція державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. (розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 р. № 988-р), Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України та заходів щодо її реалізації до 2025 року (наказ МОН № 527 від 06.06.2022).

Дослідження зорієнтоване на вироблення українознавчого контенту національно-патріотичного виховання, що підвищить патріотичні настрої в суспільстві, збільшить мобілізаційну готовність молоді до захисту державного суверенітету, територіальної цілісності, ідентичності України. Державні концепції національно-патріотичного виховання, як і теоретичні розробки науковців, а отже і програмне забезпечення цього напрямку освітньо-виховного процесу виходили з необхідності підвищити громадянські компетентності молоді. Впровадження курсу «Українознавство» в комплекс навчальних

дисциплін дозволило розвинути активну краєзнавчу дослідницьку та наукову роботу. Разом з тим, відхід державної політики у 2012 році від національного спрямування в бік полікультурності та декларативності програм патріотичного виховання звів українознавчий контент до наукової сфери. Натомість нова концепція закцентувала увагу на відображення українознавчої складової у вивченні всіх навчальних предметів.

Основним результатом проєкту є визначення національної стратегії розвитку молоді в українознавчому, українозахисному аспекті, адже це інтегративні знання про витоки і розвиток української нації, її ментальність, досягнення, геополітичні інтереси – все те, що формує патріотичну основу особистості.

Результати дослідження можуть бути використані:

• При розробленні державної стратегії політики та цільових програм у гуманітарній сфері;

• В органах державної влади, що займаються питаннями національної безпеки (РНБО, СБУ) та представляють країну у світовому співтоваристві;

• У методичних рекомендаціях щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти;

• При підготовці монографій, підручників та посібників з українознавства.

16. Основні кількісні показники/індикатори* виконання звітного етапу **<u>за темою</u>** проекту *(у звіті **залишити лише ті показники з таблиці, які планувались у запиті** (заявці/договорі на отримання фінансування (надання грантової підтримки)), Із зазначенням відповідного фактичного кількісного виконання цих показників/індикаторів. Якщо у запиті (заявці тощо) кількісні показники не планувались, то у звіті можуть зазначатись лише показники у разі їх наявності виконання):*

№ з/п	Показники/індикатори	Заплановано (відповідно до запиту на фінансування /ТЗ/КП тощо), кількість	Виконано (за результатами етапу), кількість
1.	**Публікація результатів**		
1.1.	Статті у журналах, що індексуються наукометричними базами даних:		
	- Scopus та/або Web of Science Core Collection всього, од.	-	3
	- з них із квартилем 01 і 02 на момент опублікування, од.		
	- з них із квартилем 03 і 04 на момент опублікування, од.		
1.2.	Статті у виданнях, які містять Інформацію з обмеженим доступом (для проект ів о боронного т а/або подвійного призначення), од.	-	-
1.3.	Статті у наукових журналах (без квартилю), збірниках наукових праць, матеріалах конференцій тощо, що індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection (крім тих, що увійшли до п.1.1), од.		
1.4.	Статті у фахових виданнях України категорії «Б», од. 1	4	6
1.5.	Статті у періодичних виданнях інших країн, що	-	-

	мають ISSN, од.		
1.6.	Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України та не індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection, од.	4	6
1.7.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) у закордонних видавництвах іноземними мовами, од.	-	-
1.8.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені І подані до друку) в українських видавництвах, од.	2	2
1.9.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) з обмеженим доступом (для проєктів оборонного та а/або подвійного призначення), од.		
1.10.	Підручники, навчальні посібники, од.	1	1
1.11.	Словники, довідники, енциклопедії, видані українськими та/або закордонними видавництвами, од.		
1.12.	Інші публікації, які не описані у пп. 1.1-1.11, од.		
2.	**Презентація та дисемінація результатів**		
2.1.	Міжнародні науково-комунікативні заходи, конференції, од.	2	2
2.2.	Всеукраїнські та регіональні науково-технічні/промислові виставкові заходи, од.	6	12
2.3.	Представлення розробки/бізнес-плану/результатів проекту на:	-	-
	- інноваційних фестивалях, од.	-	-
	- конкурсах стартапів, од.	-	-
	- акселераційних програмах, од.	-	-
	- хакатонах, од.	-	-
2.4.	Науково-популярні публікації з метою поширення інформації про результати проекту для загальної (широкої) аудиторії, од.	-	-
2.5.	Представлення інформації про результати проекту на науково-популяризаційних заходах (Дні науки. Наукові пікніки тощо), од.	-	-
2.6.	Інші заходи, які не описані у ш. 2.1-2.5, од.	-	-
3.	**Підготовка наукових кадрів:**	-	-
3.1.	Захищено дисертацій доктора наук авторами проекту або під консультуванням авторів у рамках тематики проекту, од.	-	-
3.2.	Захищено дисертацій доктора філософії авторами проекту або під керівництвом авторів у рамках тематики проекту, од.	-	-
4.	**Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності (ОШВ)**	-	-
4.1.	Отримано патентів України на винахід, од.	-	-
4.2.	Отримано патентів України на промисловий зразок, од.	-	-

4.3.	Отримано патентів України на корисну модель, од.	-	-
4.4.	Отримано охоронний документ на ОПЕВ інших країн, од.	-	-
4.5.	Інші ОПТВ, які не описані у ші. 4.1-4.4 од.	-	-
4.6.	Подано заявок на отримання охоронного документу на ОПШ України та/або інших країн, од.	-	-
5.	**Впровадження та використання наукових або науково-технічних (прикладних) результатів:**	**-**	**-**
5.1.	Підписання (укладання) договорів (угод) організацією-виконавцем проекту (грантоотримувачем) на впровадження (використання) результатів проєкту (окрім індивідуальних), серед них:	-	-
5.1.1	Господарських договорів/контрактів, од./тис.грн	-	-
5.1.2	Ліцензійних договорів/договорів на ноу-хау, од./тис.грн	-	-
5.1.3	Грантових угод (держаного рівня), од./тис.грн	-	-
5.1.4	Грантових угод (міжнародного рівня), од./тис.грн	-	-
5.1.5	Інші договори (угоди), які не описані у пп. 5.1.1-5.1.3, од./тис.грн	-	-
5.2.	Документально підтверджено використання результатів у практиці органів державної/місцевої влади, суспільних практиках тощо, од.	-	-
5.3.	Проведено маркетингові дослідження, перемовини з потенційними замовниками із підписанням протоколу (меморандуму, угоди) про наміри комерційного впровадження результатів, од.	-	-
5.4.	Подано заявок на державні, міжнародні наукові гранти (окрім індивідуальних), од.	2	4
5.5.	Впроваджено у освітній процес ЗВО/НУ з відповідним підтвердженням, од.	-	-
5.6.	Інші варіанти впровадження, які не описані у пп. 5,1-5.5, од.	-	-
6.	Створено чи істотно удосконалено/покращено існуючі:	-	-
6.1.	Пристрої (макет, експериментальний/дослідний зразок), од	-	-
6.2.	Матеріали, процеси, технології, технологічні регламенти, цифрові продукти та електронні сервіси, од.	-	-
6.3.	ТУ, ДСТУ, будівельні норми, зареєстровані проекти законодавчих актів, од.	-	-
6.4.	Наукові (науково-технічні) послуги, од.	-	-
6.5.	Іншу продукцію, яка не описана у пп. 6.1-6.4, од.	-	-
7.	**Участь з оплатою у виконанні проекту (штатних одиниць /осіб) згідно з Додатком 1:**		
7.1.	Студентів (здобувачів вищої освіти І-ІІ рівнів), шт.од./ осіб	1	1
7.2	Аспірантів (здобувачів вищої освіти Ш рівня), шт.од./ осіб		
7.3.	Молодих вчених, шт.од./ осіб	2	2

** - до показників/індикаторів таблиці п. 16 не можуть бути включені будь-які публікації (включно із співавторством), конференції, впровадження, охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності тощо держав (їх представників), визнаних в установленому порядку державою-агресором або державою окупантом, або держав, що не визнають тимчасово окуповані, починаючи з березня 2014 року, території України такими, що належать Україні.*

17. Відхилення від запланованих показників/індикаторів, зазначених у п. 16 (у разі наявності зазначити і обґрунтувати причини таких відхилень та їх вплив на подальше виконання проекту) (до 20рядків): –

18. Вихідні дані щодо показників виконання відповідно до пунктів п. 16 (зазначити дані про публікації, конференції, захисти дисертацій, отримання ОПТВ, впровадження, створення НТП, залучення молодих вчених, студентів, аспірантів тощо) з додаванням WEB-посилання (за наявності) на ресурси, де вони розміщені: –

У процесі реалізації завдань етапу виконавцями проєкту була підготовлено та опубліковано:

1.1. Статті у журналах, що індексуються наукометричними базами даних:

- **Scopus та/або Web of Science Core Collection всього, од. 1**

1. Iryna Krasnodemska, Olena Gazizova. National patriotic education in the conditions of total war as a factor of the unity of ukrainian society. (Національно-патріотичне виховання в умовах тотальної війни як чинник єдності українського соціуму). *Стаття подана на розгляд в журнал* ***Nations and Nationalism*** (Scopus*).*

https://onlinelibrary-wiley-com.translate.goog/journal/14698129?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=uk&_x_tr_hl=uk&_x_tr_pto=sc

квартиль Q1, H-INDEX 54

https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21617&tip=sid&clean=0

2. Iryna Krasnodemska та ін. Historical Memory as a Weapon of War: Analysis of Narratives in the Russian-Ukrainian War. (Історична пам'ять як зброя війни: аналіз наративів у російсько-українській війні). *Стаття знаходиться на рецензуванні в міждисциплінарному журналі* ***Synesis*** *(Web of Science).* До кінця року, як і заплановано, має бути опублікована. https://seer.ucp.br/seer/index.php/synesis/about

3. Iryna Krasnodemska та ін. The volunteer movement as a tool for strengthening civil solidarity in the conditions of War. (Волонтерський рух як інструмент зміцнення громадянської солідарності в умовах війни). *Стаття буде опублікована в найближчому випуску часопису* ***«Cadernos de Educação, Tecnologia e Sociedade»*** *– CETS (Web of Science).*(№ 18, вересень-жовтень 2024). https://www.brajets.com/index.php/brajets

1.4. Статті у фахових виданнях України категорії «Б» , од. 3

1. Газізова О. Фощій С. Українознавчі пріоритети освітнього процесу: із досвіду вчителів. Українознавство, № 3, Київ. 2024 (у співавторстві) (подано до друку) (0,8 друк. арк.);
2. Газізова О. Маяцький С. Формування національних ідентитетів підростаючого покоління як чинник консолідації українства в умовах сучасних викликів. Українознавчий альманах, № 1, Київ. 2024 (у співавторстві) (подано до друку) (0,8 друк. арк.);
3. Газізова О. Українознавчі засади формування патріотичної свідомості здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Професійна педагогіка, № 1, Київ. 2024 (подано до друку) (0,8 друк. арк.)

4. Губський С. Національно-патріотичне виховання українських воїнів як чинник героїзму: від минулого до сьогодення. (*Підготовлено до 3 номеру журналу Українознавство». Опублікована буде у вересні 2024 р*.).
5. Краснодемська І. Національно-патріотичне виховання української молоді в європейських країнах в умовах сьогодення. *Українознавство*. 2024. № 2. С. 224-231. http://journal.ndiu.org.ua
6. Бевз Т. Територіальна цілісність і соборність україни: сучасні виклики. Українознавство, № 3, Київ. 2024 (подано до друку) (0,8 друк. арк.);

1.6. Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України та не індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection, од.

1. Газізова О. Формування патріотизму учнівської молоді засобами українознавства. Національна наука і освіта в умовах війни РФ проти України та сучасних цивілізаційних викликів : матеріали V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня– 2 квітня 2024 року) / Упоряд.: Л. І. Ткаченко, В. М. Шульга. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. – 1 322 с. С. 371–378. https://iod.gov.ua/content/events/58/v-vseukrayinska-mizhgaluzeva--naukovo-praktichna-onlayn-konferenciya-nacionalna-nauka-i-osvita-v-umovah-viyni-rf-proti-ukrayini-ta-suchasnih-civilizaciynih-viklikiv_publications.pdf?1713769295.9606 (0,5 друк. арк.).
2. Газізова О. Виховання громадянина-патріота в українознавчій концепції Петра Кононенка. ІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!» (29.06.2023 р., м. Київ, НДІУ). Збірник Матеріалів. Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ, 2024. 186 с. С. 20–26 (0,5 друк. арк.).
3. Газізова О. Формування патріотичної свідомості здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти: українознавчий підхід. Збірник матеріалів круглого столу «Професійна освіта: соціогуманітарні виклики воєнного часу та повоєнного відновлення» 25 квітня 2024 року «Інноваційна професійна освіта» (ISSN 2786-619X). Доступ за посиланням: https://conference.ivet.edu.ua/index.php/2022-1/issue/archive (0,3 друк. арк.).
4. Газізова О. Формування національно-культурної ідентичності учнівської молоді в контексті українознавчих науково-дослідних проєктів учнів закладів загальної середньої освіти Івано-Франківської області. Подана до збірника конференції «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття». *Наразі збірник вичитується редакторами. Його публікація планується у вересні 2024 р*.
1. Губський С., Чирков О. Поширення знань про Трипільську культуру засобами книжкових видань, відеохостингу «Youtube» та Вікіпедії. *Матеріали Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю «Українська спадщина: від Трипілля до сучасності» до 130 річниці відкриття трипільської культури Вікентієм Хвойкою*. Київ, 2024.
2. Губський С.І. Національно-визвольний рух вояків-українців у сухопутних військових частинах Кримського півострова (1917 – початок 1918 рр.) Українське військо: сучасність та історична ретроспектива: Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції 30 листопада 2023 р. Київ: НУОУ, 2024. С. 239–240.

3. Краснодемська І.Й. Українознавчі засади національно-патріотичного виховання учнівської молоді в умовах повномасштабної російсько-української війни. Подана до збірника конференції «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття». *Наразі збірник вичитується редакторами. Його публікація планується у вересні 2024 р*.
4. Фощій С. Соціальна реклама в умовах війни: вшанування подвигів українськиї героїв ІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!» (29.06.2023 р., м. Київ, НДІУ). Збірник Матеріалів. Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ, 2024. 186 с. С. 20–26 (0,3 друк. арк.).
5. Фощій С. Формування національно-культурної ідентичності учнівської молоді в контексті українознавчих науково-дослідних проєктів учнів закладів загальної середньої освіти Івано-Франківської області. Подана до збірника конференції «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття». (0,3 друк. арк.). *Наразі збірник вичитується редакторами. Його публікація планується у вересні 2024 р*.
6. Бевз Т. Національно-патріотичне виховання в Україні в умовах війни: реалії сьогодення. ІІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!» (29.06.2023 р., м. Київ, НДІУ). Збірник матеріалів. Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О. В. Київ: НДІУ, 2024. 186 с. С.10–17. (0,55 друк. арк.)
7.

1.8. Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) в українських видавництвах, од.

1. Газізова О. Збір матеріалу та підготовка розділу «Оновлення змістових напрямків українознавчого контенту в культурно-освітній сфері в умовах сучасних викликів і загроз (підготовлено до друку)» *до колективної монографії* ***«Українознавство в практиках освітніх закладів України та діаспори» (1,0 др.арк.)***

Відповідно до індивідуального плану, завершення роботи над розділом – вересень 2024 р.

2. Краснодемська І. Збір матеріалу та підготовка розділу *«Сучасні українознавчі практики за кордоном як складова національно-патрітичного виховання та збереження національної ідентичності» до колективної монографії* ***«Українознавство в практиках освітніх закладів України та діаспори».***

Відповідно до індивідуального плану, завершення роботи над розділом – листопад 2024 р.

1.10. Підручники, навчальні посібники, од.1

Газізова О. Фощій С. Навчально-методичний посібник: «Українознавчі пріоритети національно-патріотичного виховання» *(22,5 др.арк)*

2.1. Міжнародні науково-комунікативні заходи, конференції, од.

1.Участь в організації XVII Міжнародного конкурсу з українознавства для учнів 8-11 класів закладів загальної середньої освіти.

2. Участь в організації IV Міжнародного конкурсу для вчителів закладів загальної середньої освіти України та освітніх установ української діаспори «Українознавчі пріоритети освітнього процесу».

2.2. Всеукраїнські та регіональні науково-технічні/промислові виставкові заходи, од.

1. Газізова О. О. Участь у роботі V Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 27 березня– 2 квітня 2024 року) Тема доповіді: «Формування патріотизму учнівської молоді засобами українознавства».
2. Газізова О. О. Участь у роботі Круглого столу «Професійна освіта: соціогуманітарні виклики воєнного часу та повоєнного відновлення» (м. Київ, 25 квітня 2024 року) Тема доповіді: Формування патріотичної свідомості здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти: українознавчий підхід.
3. Газізова О. О. Участь у Круглому столі «Національно-патріотичне виховання в закладах професійної (професійно-технічної освіти). (Київ, 30 квітня 2024 року). Тема доповіді: «Українознавство у формуванні патріотичних цінностей здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти».імені Тараса Шевченка, 2024. 22 с.
4. Газізова О. О. **Обласна педагогічна науково-практична конференція «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття» у дистанційному форматі. 29 травня 2024 року, ІФОІППО, м. Івано-Франківськ**. Доповідь: *«*Формування національно-культурної ідентичності учнівської молоді в контексті українознавчих науково-дослідних проєктів учнів закладів загальної середньої освіти Івано-Франківської області*»*. Програма обласної педагогічної науково-практичної конференції «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття» у дистанційному форматі. 29 травня 2024 року, ІФОІППО, м. Івано-Франківськ.
5. Губський С**. І. IV Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!» (20.06.2024 р., м. Київ, НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка).** Доповідь: *«Розповсюдження знань про трипільську культуру мовами країн Європейського Союзу засобами Вікіпедії у контексті євроінтеграції України».* Програма IV Всеукраїнських наукових читань з міжнародною участю «Свою Україну любіть!» (20.06.2024 р., м. Київ, НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка). Автор-упорядник: Фігурний Ю.С.; організаційний секретар: Шинкарик Ю.В. Київ: НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка, 2024. 22 с.
6. Краснодемська І. **IV Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!» (20.06.2024 р., м. Київ, НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка).** Доповідь: *«Національно-виховна діяльність українознавчих шкіл в Іспанії в період повномасштабної російсько-української війни».* Програма IV Всеукраїнських наукових читань з міжнародною участю «Свою Україну любіть!» (20.06.2024 р., м. Київ, НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка). Автор-упорядник: Фігурний Ю.С.; організаційний секретар: Шинкарик Ю.В. Київ: НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка, 2024. 22 с.
7. Краснодемська І. **Обласна педагогічна науково-практична конференція «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття» у дистанційному форматі. 29 травня 2024 року, ІФОІППО, м. Івано-Франківськ**. Доповідь: *«Українознавчі засади національно-патріотичного виховання учнівської молоді в умовах повномасштабної російсько-української війни»*. Програма обласної педагогічної науково-практичної конференції «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття» у дистанційному форматі. 29 травня 2024 року, ІФОІППО, м. Івано-Франківськ.
8. **Фощій С. Обласна педагогічна науково-практична конференція «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття» у дистанційному форматі. 29 травня 2024 року, ІФОІППО, м. Івано-Франківськ**. Доповідь: *«*Сучасні культурно-мистецькі практики як засіб виховання патріотизму учнівської молоді*»*. Програма обласної педагогічної науково-практичної конференції «Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток

шкільництва на теренах Прикарпаття» у дистанційному форматі. 29 травня 2024 року, ІФОІППО, м. Івано-Франківськ.

9. **Бевз Т**. А. Зимова наукова школа «Цифрові технології в професійній діяльності публічних службовців». Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби. Кафедра публічної політики. 20–23 лютого 2024 року. м. Київ. Сертифікат №ЗНШ-230224-014 30 годин (1 кредит ЕКТС) Зимова наукова школа «Цифрові технології в професійній діяльності публічних службовців».
10. **Бевз Т**. А. Панельна дискусія «Історичний досвід українського державотворення і публічного управління: актуальні питання». Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби. Історичний факультет. Навчально-науковий інститут права. Український інститут національної пам'яті. 20 лютого 2024 року. м. Київ. (Участь).
11. **Бевз Т**. А. Відкрита дискусія «Два роки повномасштабної війни: відверта розмова про стійкість, ризики та реконсолідацію». Національна платформа стійкості та згуртованості. 22 лютого 2024 року. м. Київ. (Участь).
12. **Бевз Т**. А. IV Форум Україна-Японія «Особливе глобальне партнерство. Україна і Японія в контексті російської війни». Центр «Нова Європа». 15 березня, 2024 р. м. Київ. (Участь).

5.4. Подано заявок на державні, міжнародні наукові гранти (окрім індивідуальних), од.

1. Газізова О. КНУ імені Тараса Шевченка, МОН України. Внутрішній конкурс фундаментальних та прикладних НДР. Назва проєкту «Українознавчі практики у сфері утвердження національної ідентичності молоді як чинник консолідації українського суспільства».
2. Краснодемська І. Національний фонд досліджень України. Конкурс проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Передова наука в Україні». Січень 2024 р. Назва проєкту: Консолідація українського суспільства в умовах геноцидної війни: філософський та історичний аспекти.
3. Краснодемська І. Канадський фонд місцевих ініціатив. Червень 2024. Назва проєкту: «Резилентність бучанської громади в післяокупаційний період: динаміка і стратегії адаптації».
4. Краснодемська І. КНУ імені Тараса Шевченка, МОН України. Внутрішній конкурс фундаментальних та прикладних НДР. Назва проєкту «Викриття російських фальсифікацій і міфів історії України як складова гуманітарної безпеки держави».

До звіту додаються електронні* копії наукових публікацій, охоронних документів, інша наукова продукція (окрім матеріалів, які містять інформацію з обмеженим доступом) **(Додаток 2 до звіту).**

* - у випадку необхідності надання друкованої версії звіту, до нього додаються друковані додатки (окрім великих (більше 50 стор.) за обсягом монографій, підручників, словників тощо та матеріалів, які містять інформацію з обмеженим доступом).

19. Рішення** вченої (наукової, науково-технічної, технічної) ради або іншого керівного (дорадчого) органу (за відсутності зазначеної ради) організації-виконавця проекту щодо результатів розгляду проміжного звіту:

Проміжний звіт за результатами виконання 1-го півріччя другого етапу прикладного дослідження «Українознавство в системі національно-патріотичного виховання учнівської молоді в процесі збереження та відтворення ідентичності української нації в Україні та за кордоном» відповідає технічному завданню на науково-дослідну роботу (протокол Вченої ради НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка № від . .2024 р.

(стисло зазначити текст висновку ради (органу) про відповідність/невідпоеідність виконаних за проектом робіт технічному завданню/календарному плану, номер та дату протоколу)

** - зазначається і надається лише у випадку наявності відповідних вимог від замовника/ грантонадавача. Також до звіту необхідно додати копію витягу з протоколу засідання відповідної ради (органу) в електронному (друкованому) вигляді **(Додаток 3 до звіту**).

20. Анотація основних результатів звітного етапу проекту (готується українською та англійською мовами (до ЗО рядків кожною мовою), у форматі, придатному для розуміння загальною аудиторією (науково-популярним стилем) (**Додаток 4 до звіту**).